

[Nordqvist.]

lade de andre slippe. Den nuværende praksis er helt urimelig. Vi må have den sag igen-nem.

Ordføreren for forslagsstillerne (Frandsen): Jeg havde ikke forventet, og det havde mit parti heller ikke, at alle andre partier her i tinget ville have taget særlig velvilligt imod forslaget. Vi havde godt nok regnet med, at det radikale venstre ville være villigt indstillet over for forslaget, og det viste sig også at være tilfældet. Derimod havde vi nok håbet på en lidt mere positiv holdning fra socialdemokratiets side, men at der her næsten var tale om en blank afvisning af hele forslaget, havde vi ikke ventet. De to borgerlige partiers, venstres og konservatives ordføreres indstilling overrasker os ikke, men det, som i hvert tilfælde overrasker mig meget, er den usaglige begrundelse for hele afvisningen af forslaget, den sidste tids uroligheder og hærværkstilstande i lejrene. Hermed begrunder man næsten, at man afviser forslaget. Den hetz, som har været mod militærnægterne rundt omkring, bruger man her i folketinget til at afvise forslaget. Det synes jeg simpelt hen er for groft, at man tillader sig at gøre dette.

Jeg vil altså, inden jeg går over til at behandle selve forslaget og de enkelte kommentarer, der har været til forslaget, lige komme med et par bemærkninger i anledning af den sidste tids efter min mening meget ensidige og unuancerede indlæg, som har været i dagspressen og andre steder vedrørende militærnægterne.

Jeg vil først sige, at jeg også vil beklage den sidste tids uro omkring lejrene, men nok ud fra en lidt anden motivering end den, der her i tinget i dag har været givet. Jeg vil også gøre det, fordi jeg nok i højere grad end i hvert tilfælde nogle af ordførerne kender forholdene i nægterlejrene. Det er ikke sådan lige til at afvise militærnægterne og sige, at det er hærværk, og at det er noget, som bør straffes. Jeg vil også beklage urolighederne i lejrene, fordi det i høj grad har skadet mulighederne for at gennemføre nogle reformer for de militærnægtere, som til daglig udfører et stort arbejde. Vi må huske på, at antallet af nægtere i lejre udgør under 10 pct. af samtlige nægtere, mens alle andre nægtere dagligt udfører et stykke

arbejde i sociale og kulturelle institutioner. Det er jo sådan set, som forholdene i øjeblikket er, umuligt for samfundet på disse områder at klare opgaven, hvis man ikke havde militærnægterne. Jeg vil også beklage det, fordi man allerede nu har set tendenser til, at man inden for visse kommuner, sidst i Vordingborg og allersidst i Gladsaxe kommune, har afvist at tage militærnægtere ind på institutioner — det drejede sig om fritidsinstitutioner — med en begrundelse, som jeg synes i høj grad er uheldig. Fra Gladsaxe kommune begrundede et kommunalbestyrelsesmedlem det med, at der her er tale om mennesker med en bestemt ideologi, og så vil man ikke have vedkommende ind i en institution. Derfor vil jeg godt spørge indenrigsministeren, om han agter at gøre et eller andet, for at vi kan undgå den form for diskrimination over for militærnægterne, sådan at man i hvert tilfælde sikrer, at begrundelsen for ikke at tage militærnægtere ind i institutionerne ikke bliver en politisk begrundelse — for det må være det, der er tale om her.

Problemerne i lejrene har givet anledning til en debat i pressen, som har medført, at alle militærnægtere sådan set er blevet ramt af aktionerne i lejrene, og det mener jeg, både de mennesker, som er i lejrene, men i høj grad også pressens måde at debattere tingene på, er skyld i. Vi må nemlig gøre os klart, at de unge, som ikke bliver udstationeret, det er ikke typiske militærnægtere. Det er selvfølgelig en gruppe af militærnægtere, som har lige så stor ret til at være militærnægtere som andre, men jeg tror, i hvert fald med mine erfaringer, at det drejer sig om en gruppe unge, som i højere grad har vanskeligheder end andre militærnægtere, og jeg tror, at en række af disse unge ikke ville blive kendt tjenestduelige, hvis de kom på en ny session. Derfor mener jeg, at det er berettiget af foreslå, at man kan nedlægge lejrene simpelt hen, og at man kan udstationere den gruppe af de unge, som eventuelt er i lejrene, som man ikke kan kassere. Det er under 10 pct. af nægterne, som er i lejrene, og der er nok en gruppe, som kun er der i en kort periode, fordi de ikke har et eller andet tjenestested, hvor de lige kan søge hen, mens en anden gruppe — det er rigtigt, som det er sagt her — er der af egen fri vilje. Men det er unge, som har